

Etik Karınca

Etimsizlik Rehberlik ve Araştırma Merkezi resmi yayın organıdır. ISSN NO: 2149-2859

9.sayı(Temmuz 2018)

ETİ KARINCA SAHİBİ

ETİMESGUT REHBERLİK VE ARAŞTIRMA

MERKEZİ ADINA

Emine SAYAN

YAYIN İNCELEME KURULU

Evran ÇİÇEK

Gülfem ÇETİNKAYA

Aysun KARADAĞ

Emel TANRISEVEN

EDİTÖR

Sevgi BAL

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Sema TÜRKAY

Yazışma Adresi

ETİMESGUT REHBERLİK ARAŞTIRMA

MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

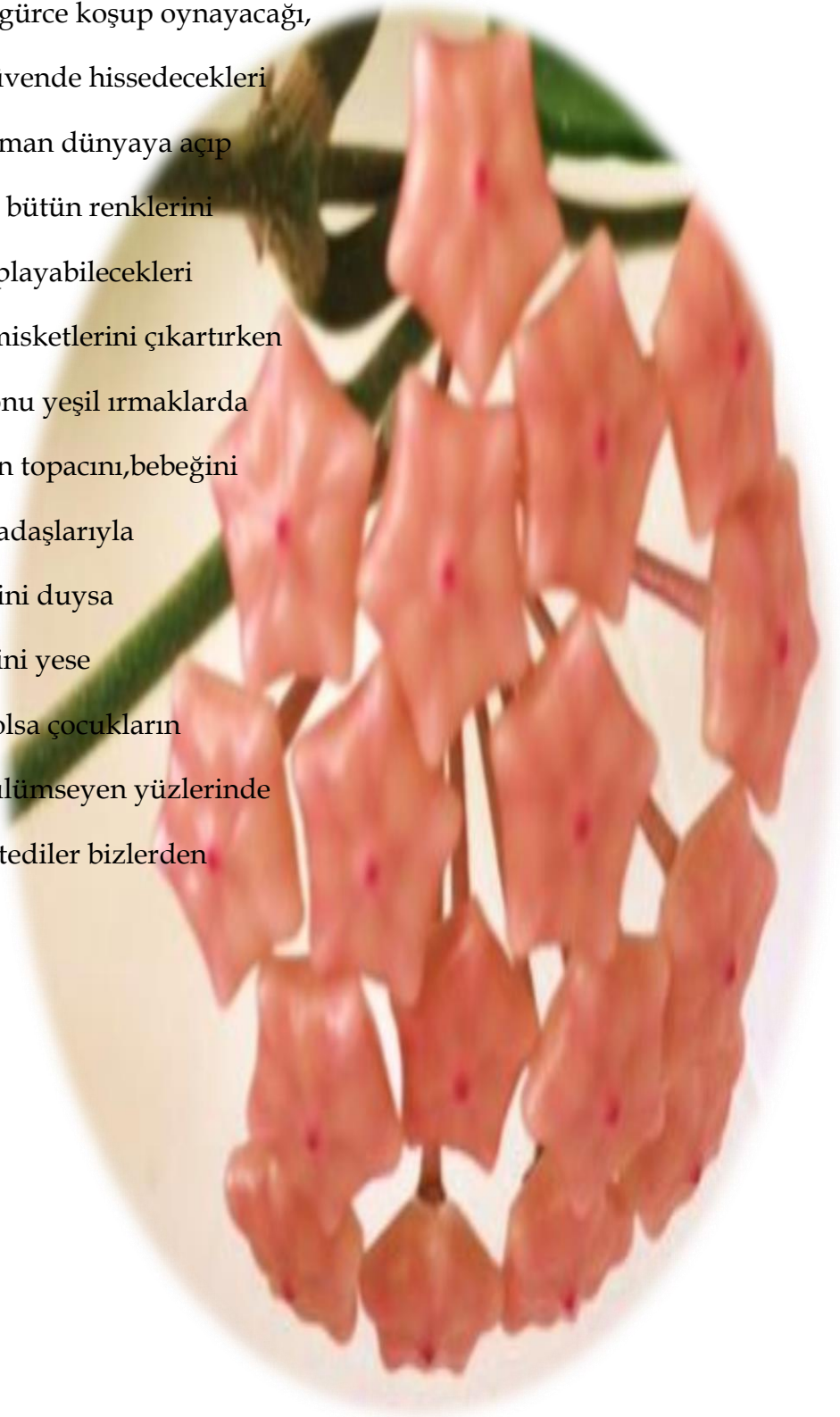
ETİLER MAH.1444.SOK. NO:1

Etimesgut/ ANKARA

ISSN:2149-2859

Çocukların özgürce koşup oynayacağı,
Kendilerini güvende hissedecekleri
Kollarını kocaman dünyaya açıp
Gökkuşağının bütün renklerini
Ceplerinde toplayabilecekleri
Bir cebinden misketlerini çıkartırken
Yuvarlarken onu yeşil ırmaklarda
Diğer cebinden topacını,bebeğini
Oynarken arkadaşlarıyla
Annesinin sesini duysa
Koşup yemeğini yese
Tek derdi bu olsa çocukların
Mutlulukla gülümseyen yüzlerinde
Çok mu şey istediler bizlerden

Sevgi BAL

İÇİNDEKİLER

EĞİTİMDE YARATICILIĞIN DESTEKLENMESİ

AİLELERE VE VELİLERE REHBERLİK

BİTMEMİŞ İŞLER MÜZÜNDEN

SEVGİ VE BİLGİ PAYLAŞTIKÇA... (?)

HAYATA DAİR

GELİŞEN OYUNLAR VE ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

ANNE OLUNCA ANLARSIN

GEL BÜYÜYELİM ARTIK

HEDEFE GİDEN YOLCULUK

TUĞÇE'DEN ÖYKÜLER

EĞİTİMDE YARATICILIĞIN DESTEKLEMESİ

Yaratıcılık, değişik durumlarda esnek, akıcı, özgün, alışılmıştan farklı bir şekilde düşünmeyi kapsar (Senemoğlu, 1999). Sungur'a (1997) göre, yaratıcı olmayan birey yoktur, yalnızca az ya da çok ket vurulmuş, engellenmiş, uzun ya da kısa süreli eğitime gereksinimi olan bireyler vardır. San (1990) da yaratıcılığın doğuştan gelen bir yeti olduğunu, her insanın yaratıcı olabilme şansına sahip olduğunu, yaratıcılık yetisinin çeşitli nedenlerle köreltilmiş olsa bile yaşam deneyimleri ve özel programlarla yeniden kazanılabileceğini, güdülenebileceğini ve geliştirilebileceğini savunmaktadır.

Yaratıcılığın gelişmesindeki en kritik yaş dilimi, 5-6 yaş arasındır. Okula başlama ile otoriteyi, kuralları tanımaya başladığı dönemde yaratıcılık duraklamaktadır. 8-10 yaş arası çete dönemidir. Çete üyelerince benimsenmek için yaratıcı yanlarını göstermemeyi gerektiren faaliyetler ön plâna çıkar. 13-15 yaş ergenliğe giriş dönemidir. Karşı cins tarafından benimsenme arzusu yaratıcılığı olumsuz yönde etkilemektedir. 17-19 yaş meslek seçimi, üniversiteye giriş dönemi yaratıcılığı geriletken bir başka nedendir. 3-5 yaş olan okulöncesi dönem ise çocuğun ilk kez yaratıcı öğeler ortaya koyduğu dönem olması açısından çok önemlidir (Ataman, 1995).

Torrance tarafından yapılan 22 yıllık boylamsal bir araştırmada rehber öğretmenlerin öğrencilerin yaratıcılıklarının gelişmesinde çok önemli rol oynadıklarını göstermektedir (Senemoğlu, 2009). Torrance yaratıcı düşünceyi geliştirmek için eğitimcilere beş öneride bulunmaktadır: (1) Çocuklardan gelecek olağan dışı sorulara ve fikirlere saygılı olun. (2) Çocuğa, söylediklerinin önemli ve değerli olduğunu hissettirin. (3) Çocuklara kendi baslarına öğrenme imkânları sağlayın ve onları

ödüllendirin. (4) Çocukların pratik yaparak öğrenmelerini sağlayın. (5) Çocuklara, doğru veya yanlış cevabın olmadığı, güven duyabilecekleri bir ortam hazırlayın (Atik, 2006). Yaratıcılık eğitiminde önemli bir nokta da öğrencinin iç disiplinin sağlanmasıdır. Öğrencilere hobilerini geliştirme fırsatları ve fikirlerini rahatlıkla ifade edebilecekleri ortamlar sunulmalıdır. Yeniliğe ve öğrenmeye destek vermek, farklılığa tahammül, yanılığa hoş görüşle bakmak, takdir ve fark edebilme, fikri sahibine mal etme gibi destek unsurları, yaratıcı düşüncenin gelişmesine etkindir.

Yaratıcılık eğitimi ile öğrencilerin öğrenme için yüksek ilgi ve motivasyon sağlanarak tutkularının peşinden gitmeleri desteklenmelidir. Öğrencilerin bilgiyi edilgin bir biçimde öğrenmelerinden çok, kendi bilgilerini inşa etmelerine yardımcı olmak gerekir. Günümüzde gelişen dünyaya ayak uydurabilmek için yaratıcı bireyler yetiştirmek gerektiği; bu amaçla öğrencilere bilgi yüklemekten çok, bağlantılar kurarak bilgiyi kendi üretebilmesini sağlamak gerektiği vurgulanmaktadır (Öztürk, 2001). Oysa Türk eğitim sistemi yaratıcı olmaktan çok ezberci olarak nitelendirilmektedir (Kara ve Şenççek, 2015; Özer ve Kalaycı, 2012). Türkiye’de öğretim programlarında yaratıcılık konusuna önem verilmesi gerektiği kabul edilse de, yapılandırılmış programa uyma konusunda esneklik tanımayan anlayış ve sınav odaklı sistem olması dolayısıyla yaratıcılık eğitimine gereken önem verilmemektedir (Özaşkın ve Bacanak, 2016). Atik (2006) 2005–2006 öğretim yılında uygulamaya konulan ilköğretim 1. kademe sosyal bilgiler programında bir düşünme biçimi olan yaratıcılığın nasıl ele alındığını incelemiş ve sonuç olarak programın yaratıcı düşüncenin gelişmesine katkı sağlayacak nitelikte olduğunu belirtmiştir. Ancak programı uygulayacak öğretmenin de yaratıcı düşünme becerisini öğrencilere nasıl kazandırılacağı hakkında bilgi ve beceriye sahip olması gerektiğini vurgulamıştır. Bu bağlamda öğrencilerde yaratıcılığın gelişmesinde öğretmenlerin rolü yadsınamaz (Rıza, 1999). Öğrencilerin kendilerini özgür hissettikleri ortamları sağlayan öğretmenler, yaratıcılığın gelişmesine olanak sağlamaktadır (Sönmez, 1993). İlhan’a göre (1994) bu

öğretmenler, bireysel olarak, grupça veya tüm sınıfla işbirliği içinde konuyla ilgili soruları çözebilen, öğrencilerin görüşlerini anlayabilmede empati ve iletişimin anlam ve önemini bilen, tek yönlü değil, çok yönlü düşünebilen, paylaşımcılığı vurgulayan bir öğretim biçimini uygulayabilen, mesleğini seven ve bunu öğrencilerine hissettiren, derslerle gerçek yaşam arasında bağlantı kuran, karmaşık konuları anlaşılabilir hale getiren, öğrencilerine bilgi ve düşünmeyi, hayal gücünü kullanmayı gerektiren yanıtları sağlatıcı sorular yönelten, öğrencilerinin düşüncelerini dinleyen, değer verdiğini gösteren, öğrencilerinin aktif olarak çalışabileceği ortamlar sağlayan, öğrencilerini yüreklendirerek, üstlendikleri görevleri başarıyla tamamlamalarını sağlayan, öğrencilerine sert tavırlı değil, yumuşak ve nazik tavırla davranan, öğrencilerine sorumluluk sahibi bir birey gibi davranan, sınıfta rahat ve eğlenceli, hoş bir atmosfer yaratan, derste konusunu ilginç ve canlı bir biçimde sunan, öğrencilerin başarılı olmalarını sağlayıcı bir biçimde neyi nasıl yapacakları konusunda açıklamalar yapan, öğrencilerin yeteneklerine uygun aktiviteler seçen ve öğrenciye motive edici övgülerde bulunan öğretmenlerdir.

Başöğretmenimiz Atatürk'ün dediği gibi "Milleti kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir." Dünyaya kalıcı eserler bırakacak yaratıcı gençler yetiştirmek dileğiyle...

KAYNAKÇA

- Ataman, A. (1995). *Eğitim Sürecinde Yaratıcılık, Yaratıcılık ve Eğitim*. Türk Eğitim Derneği Yayınları. Şafak Matbaacılık, Dizi No:17, Ankara.
- Atik, A. (2006). *Yeni ilköğretim 1. kademe sosyal bilgiler programında yaratıcılık*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- İlhan, A. Ç. (1994). Çocuk kitaplarındaki resimlerin çocuğun yaratıcılığına etkisi. *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 36, sayfa 25.
- Kara, Ş. & Şençiçek, S. (2015). Yaratıcı çocuk yetiştirmede problemler ve çözüm önerileri. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 90-97.

- Özaşkın, A. G. & Bacanak, A. (2016). Eğitimde yaratıcılık çalışmaları: Neler biliyoruz? *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5, 212-226.
- Özer, A., ve Kalaycı, I. (2012). Geleceğin yaratıcı çocuklarını yetiştirmek açısından eğitim sistemimiz ve Türkiye gerçeği. D. Şenol, S. Yıldız, T. Kıymaz ve H. Kala (Eds.). *Uluslararası Katılımlı Çocuk İhtiyaçları Sempozyumu Bildiri kitabı içinde* (ss: 1-11), Ankara.
- Öztürk, E. (2001). Yaratıcılık ve Eğitim. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 158-164.
- Rıza, E.T. (1999). *Yaratıcılığı Geliştirme Teknikleri*. İzmir: Anadolu Matbaası.
- San, İ. (1990). *Resim İş Öğretiminde Yaratıcılık*. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Senemoğlu, N. (1999). *İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme El Kitabı: Öğrenme Ürünleri ve Öğretimi*. Burdur.
- Senemoğlu, N. (2009). Yaratıcılık ve Öğretmen Nitelikleri. *Ankara Eğitim, Kültür ve Sanat Dergisi*, 64, 36-39.
- Sönmez, V. (1993). Yaratıcı Eğitim. Ayşegül Ataman (Ed.) *Yaratıcılık ve Eğitim içinde* (s.145-154). Türk Eğitim Derneği. Ankara: Şafak.
- Sungur, N. (1997). *Yaratıcı Düşünce*. İstanbul: Evrim Yayınları.

Dr. Nisa Gökden KAYA

Nasreddin Hoca İlkokulu Rehber Öğretmeni

AİLELERE VE VELİLERE REHBERLİK

Toplum yapısının en temel birimi olan aile, bireysel ve sosyal yaşamda önemli bir etkinliğe sahiptir. İnsan hayatında, doğumdan ölüme kadar olan süreç içinde aile içi ilişkiler farklı boyutta ve değişik yoğunlukta devam eder. Çocuğun kişiliğinin gelişmesinde aile içi etkileşiminin sağlıklı olmasının önemi yadsınamayacağı gibi okul döneminin başlaması ile ailenin öneminin göreceli olarak azaldığı da bir gerçektir. Okul dönemiyle birlikte arkadaş, öğretmen, öğrenme, çevreyi tanıma, başarı kazanma gibi sosyal içerikli sorunlar ön plâna çıkmaktadır.

Okula başlama, çocuğun hayatında çok önemli ve çaba gerektiren bir aşamadır. Çünkü çocuk, kendini kabul ettirdiği aile çevresinden çok daha farklı özellikler taşıyan ve yeni bir çevre olan okula uyum göstermek durumundadır. Öğrencilerin gelişimlerine ve uyum sağlamalarına yardımcı olmayı amaçlayan rehberlik çalışmaları, birçok kişi ve kurumun iş birliği ile gerçekleşir. Öğrenciler, günün 24 saatinin sınırlı bir bölümünü okulda geçirmekte, zamanlarının çoğunu ise aileleri ile birlikte evde geçirmektedirler. Bu nedenle öğrenciye yapılacak yardımın etkili ve devamlı olabilmesi yalnız danışman, öğretmen ve yöneticilerin değil, ailelerin de anlayış, destek ve beraberliğini zorunlu kılmaktadır.

Kuzgun (1995), rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin birinci fonksiyonunun bireylerin kişiliklerini geliştirmelerine, kendilerini ve çevrelerini tanımalarına ve doğru tercihler yapabilmelerine yardım etmek olduğunu belirtirken ana baba etkeninin de kişilik gelişiminde önemli bir yeri olduğunu vurgulamaktadır. Zira bireyin olumlu bir benlik tasarımı oluşturmasında, yeterlik duygusu kazanmasında ana babası ile etkileşimi sırasında aldığı geri bildirimler çok önemli rol oynar. Bu nedenle gerek öğrencilerin mevcut davranışlarının nedenini anlamak, gerekse yeni davranışların geliştirilmesi çabalarında destek sağlamak amacı ile ana babalarla yakın ilişki kurulması gerekmektedir.

Aile katılımının eğitim sürecinin niteliğini artırıcı özelliği yapılan çeşitli araştırma bulguları ile de vurgulanmakta ve çocukların çeşitli yönlerden gelişimlerini olumlu etkilediği düşünülmektedir. Ailenin eğitim sürecine katılımının, çocukların benlik algıları ve akademik başarılarının gelişmesine ve aile çocuk ilişkilerine katkıda bulunduğu, ailelerin eğitim kurumuna daha yapıcı ve olumlu bakmalarına yol açtığı da bu araştırmaların bulguları arasındadır. Ayrıca yapılan çeşitli çalışmalar çocukların, aileleri okula katıldığında, ilgilendiğinde daha başarılı

olduklarını, aynı şekilde öğretmenlerin de öğrencilerinin eğitim ihtiyaç ve sorumluluklarını paylaşmaktan çok yarar sağladığını belirtmektedir

Akkök (2000), ailelerin eğitim sürecinde etkili bir biçimde yer almasının temel gerekçelerini şu şekilde sıralamaktadır:

- Ana babaların çocuklarıyla en yoğun iletişim içinde olan bireyler olmaları
- Toplumumuzda, genel olarak bakıldığında özellikle annelerin eğitim seviyelerinin düşük olması, çocuklarına gerek ev ortamında çeşitli becerileri kazandırmalarına gerekse okuldan beklenen akademik katkılara yeterince yanıt verememeleri
- Ana babaların okulu tanıma, kendilerini okulun bir parçası olarak hissetme, okula ve eğitim sürecine olumlu tutumlar geliştirmeleri gerekliliği
- Ana babaların, çocukların gelişimi için en etkili tutumları geliştirebilmelerinde onlara verilecek ipuçlarına olan gereksinimleri
- Aile katılımı ile geliştirilecek etkileşimin, hem çocuklar hem de aileler açısından yararlı olması
- Aile katılımının, çocukların benlik algısını olumlu yönde etkileyecek olması

Çocukların eğitiminde kabul edilen temel ilkelerden biri öğretmen, öğrenci, yönetici ve ailenin/velinin eğitim sürecinde birlikte yer alması ilkesidir. Çocukların okul ortamında kazandıkları becerilerin ev ortamında pekiştirilmesi ve geliştirilmesi, okul ev tutarlılığının sağlanması ve ailenin/velinin okul ortamının etkili bir ögesi hâline gelebilmesi eğitim sürecinde başarının sağlanması açısından bir gerekliliktir. Bu konu millî eğitimle ilgili mevzuatta da yer almakta (İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 120. mad. "Okulun kültürel gelişim ve eğitim merkezi olduğu ilkesine uyularak, yakın çevre ile ilişki kurulmasına ve velilerle sıkı bir iş birliğinin sağlanmasına önem verilir.), Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği ile her öğrenciye bir veli zorunluluğu getirilmektedir. Ancak velinin anne, baba veya aile büyüklerinden birisinin olabileceği gibi okulun bulunduğu yerde oturan, öğrencinin öğrenim ve eğitim durumu ile yakından ilgilenebilecek nitelikleri taşıyan bir kişinin de olabileceği belirtilmektedir. Öğrencinin veliliğini anne, baba dışında birinin üstlenmesi, öğrencinin eğitimi sürecinde iş birliği yapılacak kişinin kim olacağı konusunda da tereddütler doğurmaktadır. Bu nedenle öğrenci velisi, gerçekten öğrenciyi tanıyan ve onunla ilgilenebilecek kişi olmalıdır.

Bilginin Aile / Veli İle Paylaşılması

Rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerinde hemen her aşamada ailelerle/velilerle ilişki kurulması ve iş birliği sağlanmasının gereği ve önemi üzerinde sık sık durulmaktadır. Kuzgun (1995: 194), okul

rehber öğretmenlerinin ana babalarla ilişkisini, bilgi aktarmadan psikolojik danışmaya varabilecek çeşitli niteliklerde olabileceğini belirtmektedir. Ailelere okuldaki rehberlik hizmetleri, eğitim programı ve çocukların ilgi, yetenek, başarı ve gelişim durumları hakkında açıklamalarda bulunulması gerekir. Bu açıklamalar, okul aile ilişkileri içinde yer alan her türlü fırsattan yararlanılarak sürekli bir biçimde gerektiğinde okul rehber öğretmeni, gerektiğinde de sınıf rehber öğretmeni tarafından yapılabilir.

Okul aile iş birliğinin kurulmasının temelinde, öğrenci ile ilgili tüm bireylerin birbirleriyle etkileşiminin sağlanması vardır. Ana babalarla ilişkilerde bilgi toplama, bilgi aktarma ve bilgi paylaşma boyutlarında, öğrenciyi tanımada ve hem kendisine hem ailesine tanıtmada okul rehber öğretmenin aile ile ilişkisi olacağı gibi sınıf rehber öğretmenin de ilişkisi olacaktır. Okul-aile/veli iletişimini ve iş birliğini gerektiren pek çok durum söz konusudur.

- Çocuk hakkında bilgi edinmek amacıyla veli ile iletişime girilebilir. Elde edilen bilgilerle okulda çocuk için en uygun öğrenme atmosferi sağlanabilir.

- Çocukların çeşitli niteliklerine ilişkin toplanmış olan objektif bilgilerin velilerle paylaşılması amacıyla velilerle iletişime girilebilir. Bu durum velilerin, çocuklarını gerçekçi olarak daha iyi tanımalarını sağlar.

- Çocuklarının gelişim durumları, davranış özellikleri, başarı veya başarısızlıkları hakkında bilgi vermek için ana babalarla ilişki kurulabilir. Ailelerle sık sık iş birliği yapılması ve bilgi paylaşımı ailelerin, çocukları ile ilgili olarak alınacak eğitsel, meslekî, psikolojik ve sosyal kararları ve gelişimlerini daha somut olarak kavrayabilmelerine, görebilmelerine, dolayısıyla da çocuklarına ve okula daha çok yardımcı olmalarına olanak tanır.

- Okulun eğitim hedefleri ve beklentilerini ana babalara açıklayarak onlarla amaç birliği sağlamak amacıyla iletişim kurulabilir. Bu durum özellikle kültürel bakımdan avantajsız çevrelerde bulunan okullar açısından büyük önem taşır. Bu çevrelerde yaşayan ana babaların eğitilmeleri açısından da onlarla ilişki kurulması faydalı olacaktır.

- Meslek veya iş seçme aşamasında çocuğun ilgi, yetenek ve nitelikleri ile çeşitli mesleklere ilişkin bilgilerle aileleri aydınlatmak suretiyle çocuklarının uygun bir meslek veya üst öğrenim kurumu seçmesine yardım edilebilir. Meslek veya üst öğrenim kurumu seçimi konusunda ana babaların rehberliği, bireyin kararlarını biçimlendirmesine önemli katkılar sağlar. Buna karşılık ana babanın yersiz ısrarları, hatalı yönlendirmeleri bireyi yanlış yollara sevk edebilir. Bu bakımdan meslek

rehberliği yapan bir danışmanın ana babayı devre dışı bırakması dışunülemez.

Aile Katılımı Uygulamaları

Okul aile iş birliği ve iletişiminin önemi ve gerekliliği konusunda pek çok kaynakta önemli bilgiler bulunmakta ancak ailelerin eğitim sürecine katılmalarının nasıl sağlanacağı konusunda, özellikle Türkçe alan yazın da, benzer birkaç uygulama dışında fazla bir bilgi bulunmamaktadır. "Aileleri eğitim sürecine nasıl katabiliriz?" sorusu, her okulun ya da her öğretmenin yaratıcılığı ile geliştirilebilecek pek çok alternatif uygulamaya ilişkin yanıtı içeren bir sorudur.

Sözcük olarak katılım, ortak eylem ve iletişim yoluyla toplumsal bir duruma girme sürecini ifade eder (Türk Dil Kurumu, 1998, 1236). Bu anlamda ailenin okula katılımı ise, okulda gerçekte eğitim sürecine gerek iletişim gerekse okul işleyişinde yerini alma anlamlarını içermektedir. Ailenin eğitim sürecine katılımı bilgi paylaşımını, maddî anlamda katılımı, görevsel katılımı ve yönetsel katılımı içerebilir. Bu uygulamalar, ailelerin okula doğrudan katılmaları (okul yönetimine katılım, kurullarda görev alma vb) ile olabileceği gibi aileye yönelik eğitsel ve sosyal içerikli etkinliklerle (konferanslar, toplantılar, kermesler, seminerler, özel günler vb) veya öğrenci aracılığıyla da (ev ödevlerine yardım etme, ebeveyn çocuk katılımlı etkinlikler, öğrencilerin sorunlarının çözümlerine ilişkin iş birliği vb.) olabilir.

Akkök (2000), ailelerin katılımının **okul merkezli katılmalar** ve **ev merkezli katılmalar** şeklinde iki açıdan ele alınabileceğini belirtirken ailelerle yapılan çalışmaları da **birinci**, **ikinci** ve **üçüncü düzey çalışmalar** olarak **üç düzeyde** ele almaktadır.

A. Aile katılmaları

- **Okul merkezli katılım**
 - Aile öğretmen konferans ve toplantılarına katılma
 - Öğretmenle yazılı iletişim içinde olma
 - Kütüphane, sınıf vb. yer ve akademik etkinliklerde gönüllü olma
 - Ailelerin proje ve ödevlere gönüllü yardımı
 - Okul-aile birliği ve benzeri organizasyonlara katılma
- **Ev merkezli katılım**
 - Ebeveynlerin çocukları ile evde yapabilecekleri etkinlikler
 - Öğretmenin ev ziyaretleri

B. Ailelerle yapılan çalışma düzeyleri

• **Birinci düzey çalışmalar** ailelere; okula ve sınıfa ilişkin genel bilgiler verilmesini, okul etkinliklerinin ailelere duyurulmasını kapsamaktadır. Bu etkinlikler ailelerin kendilerine ve okula güvenlerinin artmasına ve kendilerini okulla ilişkilerinde daha rahat hissetmelerine yardımcı olmaktadır. Bu düzey çalışmaları gerçekleştirmek için aşağıdaki etkinlikler önerilebilir:

- Haftalık bültenler
- Açık sınıf (ailelerin belli aralıklarla sınıfa, okula davet edilerek programlar ve yapılanlara ilişkin bilgi verilmesi, karşılıklı etkileşim içine girilmesi)
- Okulun özel programlarına davet (tiyatro şöleni, bilgi şöleni, seminer vb.)

• **İkinci düzey çalışmalar** daha çok sınıf düzeyinde, öğretmen ve aile arasında yürütülen çalışmalardır. Eğitim programlarına ilişkin amaçların, programların, ailelerden beklentilerin paylaşıldığı çalışmaları kapsamaktadır. Öğretmenlerin aileleri bilgilendirmesinin yanı sıra ailelerden de evdeki gözlemlerini, izlenimlerini, çocuğun gelişimine ilişkin değerlendirmelerini öğretmenlerle paylaşmaları istenir. Bu düzey çalışmaları gerçekleştirmek için aşağıdaki etkinlikler plânlanabilir:

- Aile-öğretmen toplantıları
- Ev ziyaretleri
- Sınıf gazeteleri
- Panolar
- Telefonla iletişim
- İletişim defterleri
- Aylık eğitim programlarının ana hatlarıyla ailelere ulaştırılması
- Belli aralıklarla çocukların ve ailelerin gelişimlerine ve ihtiyaçlarına uygun bilgi ve broşürler hazırlama

• **Üçüncü düzey çalışmalar** ailelerin aktif katılımını ön plâna çıkaran çalışmalardır. Aileler sınıf içinde çeşitli çalışmalara aktif olarak katılırlar ve öğretmene bu yönde destek ve yardım sağlarlar. Aileler bu destekleri aşağıdaki biçimlerde verebilirler:

- Sınıfta çeşitli etkinliklerde gönüllü olma
- Panoların hazırlanmasında yardım sağlama (materyal ve bilgi düzeyinde)
- Meslekî gelişim etkinliklerinde yer alma
- Çeşitli sınıf etkinlikleri ve gezilerinde yer alma, yardım sağlama

Ailelerin katılımlarının sağlanmasının bir şekli de Okul Aile birlikleridir. Milli Eğitim Bakanlığı Okul Aile Birliği Yönetmeliği ile kuruluş, işleyiş, görev ve sorumluluklarına ilişkin esaslar belirlenmiş olan Okul Aile birlikleri, ne yazık ki okullarımızda etkin olamamaktadır. Okul yönetimleri tarafından yeterince önemsenmeyen bu birlik, velilerin aydınlatılmaması ve yönetim kurulu üyelerinin özensiz seçimi sonucu formalite toplantılarla amacına ulaşmamaktadır. Oysaki Okul Aile birliği aracılığıyla okul ile aile arasındaki bütünleşme gerçekleştirilebilir, veli ve öğretmenler arasında iş birliği sağlanabilir.

Aile/ Veli İle Görüşme

Öğrenci hakkında bilgi almak, onu tanımak ve gelişiminde ana baba ile iş birliği yapmak açısından aile görüşmeleri tüm eğitim kademelerinde önemlidir. Aile/veli ile yapılan görüşmelerde temel yaklaşımın çocuğun gelişimi ve uyumu konusunda nasıl işbirliği yapılabileceği çerçevesinde biçimlendirilmesi ve bu iş birliğinin önce veli ile sınıf öğretmeni arasında kurulması gerektiğini vurgulamakta, veli ile sınıf öğretmeni arasında kurulan bu işbirliğinin giderek uzman, yönetici, diğer öğretmenler ve ailedeki diğer kişilerin katılımıyla genişleyeceğini belirtmektedir.

Görüşme türlerinin çoğunda olduğu gibi aile ile yapılan görüşmelerin hem **bilgi toplama** hem de **bilgi verme boyutu** vardır. Aile ile görüşmeler okulda ya da velilerin evinde yapılabilir. Aile görüşmeleri her iki tarafa da yarar sağlayabilir. Aile bireyleri çocukları hakkında bilgi sahibi olurken öğretmenler de ailelerden çocukları hakkında bilgi vermelerini isteyebilir, ailenin yaşadığı ortamı gözleyebilirler. Bu bilgiler çocuğun okuldaki davranışlarının anlaşılmasına yardım eder.

Görüşme yüz yüze ve özel olarak yapılır. Görüşülen konuların gizliliğine dikkat edilmeli, başka yerlerde konuşma konusu yapılmamalıdır. Görüşme sırasında öğrencinin veya velinin kişiliğini zedeleyici sözlere yer verilmemesine dikkat edilmelidir. Başka bir deyişle görüşme, öğretmen ve velinin birbirlerine güven duygusu ve nezaket kuralları içerisinde, yalnızca çocuğun gelişimini değerlendirmek ve varsa sorunlarına birlikte çözüm aramak amacıyla yapılır.

Çocukla ilgili olarak ana babalarla yapılacak olan görüşmelerde aileler farklı tutumlar sergileyebilirler. Özellikle çocukların yaramazlıkları söz konusu olduğunda aileler başkalarını suçlama gibi bir tutuma yönelebilir. Sorunu çözmek yerine daha da güçleştiren bu yaklaşım tarzlarını şu şekilde sıralamaktadır: (1) Veli, öğretmenin çocuktan şikâyet edeceği kaygısı ve beklentisiyle görüşmeye geldiğinde öğretmenden önce kendisi **çocuğu suçlama** yoluna gidebilir. (2) Bazı durumlarda veli, "savunucu" bir tutumla açıktan veya örtülü bir biçimde **okulu ve**

öğretmeni suçlama yoluna gidebilir ki bu durumda verilen mesaj: **Çocuğu eğitmek sizin göreviniz. Aksaklık varsa bu, okulun ve öğretmenin hatalarından kaynaklanır** şeklindedir. (3) Veli, çocuktaki sorunlu durumlarla ilgili olarak **kendi dışındaki başka kişileri veya başka etmenleri suçlama** yoluna gidebilir.

Aile ile yapılan görüşmelerde amaç suçlu aramak olmamalıdır. Okul aile ilişkilerinde aileye verilen bu yönde bir mesaj çatışma doğmasına neden olabileceği gibi ailenin, okula karşı olumsuz tavır takınmasına yol açabilecektir. Okul aile ilişkilerinde suçlu arama ya da yarışmacı bir yaklaşım sergileme yerine iş birliği içinde olmak her iki tarafın da yararına olacaktır. **Okulda ana babaların kendilerini rahatsız hissetmemeleri ve tedirgin olmamaları, öğretmenlerin veya okul yöneticilerinin onlara sağlayacakları güven ortamı ile mümkün olabilecektir.** Okul-aile arasında sağlanacak güven ortamı tarafların, yapılan görüşmeden maksimum yarar ve memnuniyetle ayrılmasına olanak tanıyacaktır.

Ailelerle yapılan görüşmelerde ailedeki yaşam ve bireyin aile içindeki davranışı konusunda bilgi verilmeye istekli olunmadığı, olursa bile bilgilerin nesneliliğinin sağlanamadığı durumlar olabilmektedir. Bazen ana babalar, aile yaşamlarını görüşmecinin değer ölçülerine uyacak şekilde anlatma yoluna gidebilmekte, durumu olduğundan iyi ya da bazen olduğundan daha kötü gösterme isteğine kapılabilmektedirler. Tüm bu olumsuzluklar, aile ile iyi, güvene dayalı ilişkiler kurularak ve görüşmeler yinelenerek ortadan kaldırılabılır. Zamanla ana baba, öğretmeni daha iyi tanıyarak ona karşı daha açık ve içten bir tutum takınacaktır.

Kişiler arası ilişkilerde gerekli olan çatışma çözmeye, sorun gidermeye yararlı ve yapıcı iletişim becerileri, aile ile kurulacak ilişkilerde de kullanılmalıdır. Çatışmaların çoğu genellikle bireyler arasındaki iletişim sorunlarından kaynaklanmaktadır. İletişimin gerçek anlamda sağlanabilmesi için hem konuşanın hem de dinleyenin birbirlerine karşı takındıkları tavır önemlidir.

Aile/veli ile yapılan görüşmelerde görüşmenin yararlı geçmesi için öğretmenlerin uygulayabileceği bazı hususları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Görüşmelere heyecanı giderici ve tanışmayı sağlayıcı birkaç cümlelik sohbetle başlayın.
- Velinin görüşmek istemesinin nedenlerini öğrenin, endişe duyulan hususlar varsa bunları giderin, veliye güven verin. Onların sorunlarını içtenlikle, nazik ve duyarlı bir biçimde yanıtlayın.
- Veli ile görüşme saatlerini en etkili biçimde kullanmaya özen gösterin, zamanı iyi değerlendirin.

- Veli ile yapılan görüşmede konuşulan konuları ve önerileri kısa notlar hâlinde kaydedin. Böylece aynı veli ile başka bir görüşme yapmanız gerektiğinde önceki görüşmeye konu olan sorunları ve önerileri gözden geçirme olanağı bulabilirsiniz.

- Sınıf Rehber Öğretmeni iseniz sınıfınızda ders okutan diğer Branş Öğretmenleri ile iş birliği yaparak öğrenci hakkındaki eksik bilgileri tamamladıktan sonra velinin karşısına çıkın.

- Ana babalar çocuklarının başarılı ve uyumlu olduğunu duymak isterler. Bu nedenle öğrenci hakkında bilgi verirken onun olumlu yönlerini belirterek söze başlamanızda büyük yarar vardır.

- Her şeyden önce bir eğitimci olduğunuzu unutmadan veliye çocuğu ile ilgili eksiklikleri iletirken bu eksiklikleri giderici eğitsel önlemleri de belirtin.

- Öğrenci hakkındaki konuşmalarınızda kesin yargılı olmayın. Özellikle “Çocuğunuz tembel, çalışmıyor, dağınık ve terbiyesiz, böyle giderse başaramaz, sınıfta kalır.” gibi şartlı ve olumsuz cümlelerle açıklama yapmak okul aile ilişkilerini olumsuz yönde etkileyebileceği gibi çocuğun problemlerinin çözümünü de güçleştirir. Ayrıca ana babaların, çocuklarının avukatlığını (savunuculuğunu) yaptığını unutmayın. Bu durumu anlayışla karşılayın ve gerekirse siz de öğrencinin avukatlığını yapın.

- Görüşmenin yapıcı olması, diyalogun olumlu bir düzeyde gerçekleştirilmesine bağlıdır. Konuşulan kişinin sosyal ve kültürel düzeyini bilmeden kurulan ilişki çoğu kez olumlu sonuç vermez. Bu alanda veliyi konuşturmak ya da okul idaresindeki kayıtlardan bilgi almak ilk akla gelen yollardır.

- Çok acil durumların dışında velilerin telefonla bilgi istekleri kabul etmeyin, yüz yüze görüşme prensibini ailelere kazandırın.

Veli Toplantıları - Veli Konferansları

Veli toplantıları, aile katılımının sağlanması açısından okullarımızda en çok uygulanan etkinlik olmasına karşın, çoğu okul ve çoğu veli tarafından isteksiz karşılanmaktadır. Okul yönetimleri ve öğretmenler veli katılımının yetersizliğinden, veliler ise toplantıların verimsizliğinden yakınmaktadır. Son dönemlerde bu uygulama bazı okullarımızda daha iyi organize edilmekte ve velilerin hem katılımının hem de memnuniyetlerinin artırılması sağlanmaktadır.

Veli görüşmelerinde rehberlik anlayışına çok ters bir uygulama ne yazık ki birçok okulda **veli toplantıları** adı altında sürdürülmektedir. Veli

toplantılarına giden pek çok ana babanın kaygılanmasına ve gerginlik duymasına neden olan **velilerin bir sınıfta toplanarak çocuklarının haylazlıklarını ya da başarılarını herkesin içinde dinlemek zorunda kaldıkları** bu uygulamalar, pek çok veli tarafından yadırganmaktadır. Veli toplantıları, velilere toplu hâlde bilgi verilmesini veya velilerden talepte bulunulmasını gerektiren durumlarda oldukça etkili olabilecek bir araçtır. Okullarımızda veli toplantılarının en yaygın uygulanma amacı öğrenci başarısının değerlendirilmesidir. Aslında veli toplantılarının amacı, tek tek öğrencilerin başarı durumlarının açıklanması olmamalıdır. Genel olarak sınıf başarısı ya da sorunları tartışılabilir. Ancak diğer velilerin de bulunduğu bir ortamda öğrencilerin teker teker ele alınarak başarı durumlarının açıklandığı, tartışıldığı toplantılar etik açıdan pek doğru değildir. Özellikle başarısız veya haylaz öğrencilerin velileri için bu tür uygulamalar rahatsız edici olabilecektir.

Bilgi verme amacıyla velilerin okulda toplanması, toplantının düzenlenme şekline göre veli konferansları olarak da yapılandırılabilir. Bu tür toplantılarda veliler, uzmanlar tarafından bilgilendirilebileceği gibi okul personeli tarafından da bilgilendirilebilir. Öğrencilerin eğitim ve gelişim süreçleri ile ilgili çeşitli konularda velilere yönelik konferans, seminer gibi uygulamalar gerçekleştirilebilir. Velilere yönelik konferans ve seminer gibi toplantılarda şu gibi konular ele alınabilir:

- Okula başlama
- Okul fobisi
- Gelişim dönemi özellikleri (velileri çağrılacak çocukların yaş düzeylerine göre)
- İlköğretim çağı çocuklarında karşılaşılan problemler
- Öğrenme güçlüğü
- Ergenlerle iletişim

Veli toplantıları düzenlenirken, her okulun yapısına göre farklı uygulamalar yapılabilir. Unutulmaması ve dikkat edilmesi gereken husus, veli toplantılarının mutlaka bir amaca yönelik ve plânlı olması gerektiğidir. İster tek bir şubenin velilerine, isterse tüm okul velilerine yönelik olsun, her veli toplantısında gündem maddelerinin neler olduğu, toplantının okulun hangi biriminde, ne zaman yapılacağı, özellikle bir hafta önceden velilere duyurulmalıdır.

Veli Bilgilendirme Toplantısı

Veli bilgilendirme toplantısı, yöneltme yönergesi ile sisteme giren yeni bir uygulamadır. Yöneltme çalışmalarının amacına uygun gerçekleştirilebilmesi için iş birliğinin sağlanabilmesi ve velilerin de uygulamaya dahil edilmesi gerekir. Yöneltme sürecine velinin de katılabilmesi, öncelikle konu hakkında bilgilendirilmesi ile başlar. Yöneltme etkinlikleri ile ilgili bilgi aktarılması, yöneltme sürecinin paylaşılması veli bilgilendirme toplantılarının temel amacıdır. Veli görüşmeleri, veli toplantıları gibi uygulamaların yanı sıra sistemli ve amaca özel veli bilgilendirme toplantılarının yapılması yararlı olacaktır.

Eğitimde olduğu gibi yöneltmede de okul, aile, öğrenci üçgeninin tamamlanması gerekir. Bu üçgeni tamamlamada çoğunlukla eksik kalan ayak aile olmaktadır. Özellikle kültürel bakımdan avantajsız çevrelerde bulunan okulların aileleri çocuklarının eğitim sorunlarına fazla ilgi göstermemekte, okul aile iletişiminin sağlanmasına pek önem vermemektedir. Bu nedenle velilerin okula çekilmesi için özendirilmeleri, desteklenmeleri gerekebilmektedir. Çocukları açısından görebilecekleri faydaların anlatılması, çocuklarının geleceklerini yapılandırmada etkili bir süreç olarak yöneltmenin önemini ve bu sürece kendilerinin katılımının gerekliliğinin aktarılması bu açıdan yararlı olacaktır.

Veli bilgilendirme toplantıları, her şube için ayrı, şubenin sınıf öğretmeni ya da sınıf rehber öğretmenin başkanlığında eğer varsa mutlaka okul rehberlik öğretmenin (psikolojik danışmanın) katılımı ile düzenlenmelidir. Veli bilgilendirme toplantıları düzenlenirken dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır:

- Veli bilgilendirme toplantısı, her bir öğrencinin tek tek ele alınarak yeteneklerinin, ilgilerinin ve kişilik özelliklerinin tartışılacağı bir ortam **olmamalıdır**.
- Toplantıda amaç, yöneltmenin amaç ve anlayışının velilere aktarılması olmalıdır. Yöneltmenin ilkeleri ve amaçları velilere kavratılmalı, gözlem raporlarının nasıl hazırlandığı, veliler tarafından nasıl incelenip değerlendirileceği ve velilerden gözlem raporları (yöneltme süreci) kapsamında neler beklendiği anlatılmalıdır.
- Yöneltme sürecine velinin katılımının sağlanabilmesi ve velilere ulaşılabilmesi açısından veli bilgilendirme toplantısının önemi bilinmeli ve düzenlemeler bu doğrultuda gerçekleştirilmelidir.

Veli bilgilendirme toplantılarında;

- Yöneltmenin bir süreç olduğu, öğrencinin öğrenimi boyunca ev ve okul ortamında sürekli gözlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiği,

- Yöneltilmenin öğrenci merkezli olduğu, öğrencinin ilgi, istek, yetenek ve kişilik özellikleri doğrultusunda yapılması gerektiği,
- Yöneltilmede herkesin başarılı ve mutlu olabileceği bir programa devam etmesinin amaçlandığı,
- Öğrencinin kendi geleceğini plânlama ve geleceğine yönelik karar verme hakkına sahip olduğunun ama bu kararı vermesi yönünde okul ve veli tarafından desteklenmesi gerektiği,
- Yöneltilmede yönetici, öğretmen, öğrenci, rehber öğretmen ve veli katılımının, okul, program ve çevre olanaklarının dikkate alındığı,
- Yöneltilmede tanıma, izleme, değerlendirme etkinliklerinin bilimsel ve nesnel olduğu anlatılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akkök, Fûsun, **İlköğretimde Sosyal Becerilerin Geliştirilmesi (Anne-Baba El Kitabı)**. MEB. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara 1996.
- Akkök, Fûsun, “**Ailelerin Eğitim Sürecine Katılımı**”. (Editör: Kuzgun, Yıldız), **İlköğretimde Rehberlik** Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2000.
- Binbaşoğlu, Cavit, **Ailede ve Okulda Eğitim Sorunları**, MEB. Yayınevi, İstanbul 2000.
- Büyükkaragöz, S, **Okulda Uyumsuzluk ve Başarısızlıkta Ailenin Rolü**, I inci Aile Şurası Bildirileri, Başbakanlık Aile Araştırma Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1990.

Hüseyin KATIRCI
Mehmetçik Anadolu Lisesi
Rehber Öğretmeni

BİTMEMİŞ İŞLER YÜZÜNDEN...

Behçet Necatigil'in "Sevgilerde" şiirini bilir misiniz? Geçen gün okuduğumda bana psikolojideki bir kavramı hatırlattı: Bitmemiş işler. Gestalt yaklaşımının alana getirdiği önemli katkılardan biri bitmemiş, tamamlanmamış işler kavramıdır. Bu yaklaşıma göre bugün yaşadığımız birçok problemin temelinde geçmişimizdeki bitmemiş işlerimiz yatmaktadır. Bazen bu durumun farkında değilizdir, bazen farkındayızdır ama iş işten geçmiştir ve geriye dönme şansımız yoktur. Her tamamlanmamış iş bizi aynı derecede etkilemeyecektir, elbette. O olaya verdiğimiz önem, kişiliğimiz, değer yargılarımız olayın bizi ne derece etkileyeceğini de ortaya koyacaktır. Nedeni ne olursa olsun bu yük bizim omuzlarımızdadır. Geçmişten günümüze sürüklediğimiz bu yükler hayata karşı bizi yorar, enerjimizi çalarak bizi güçsüz bırakır. Söylenmeyen bir söz, geç kalınmış bir an, tutulmamış bir yas, eksik kalan bir iş ya da doyuma ulaşmamış duygular...Bunların hepsi bizim bitmemiş işimizdir. Yaşamımızın bizim için önemli olan o anına nokta koymamız gerekirken virgül ya da üç nokta koymuşuzdur, oysa benliğimiz bizden yıllardır onu tamamlamamızı bekler. İnsan psikolojisi de aslında hep onu tamamlama eğilimindedir. İşi bitirmek ya da çözüme kavuşturmak sağlıklı bir benlik algısı, beden zihin bütünlüğü için kaçılmazdır.

Yarım kalmış bir şiir ya da roman okumak ister misiniz? Ya da yarım bıraktığınız bir kitabın veya ev işinin huzursuzluğunu hissetmez misiniz? Ya da geçmişteki bir olayı sürekli hatırlamak? Zeigarnik, insanların tamamlanmamış işleri tamamlanmış olanlardan daha iyi hatırladıklarını ortaya koymuştur. Geçmişimizin farkına varmadan bugünümüzü çalmasına izin veremeyiz.

Bu hayata gelmeyi biz seçmedik şüphesiz ama hayatı bir armağan gibi yaşamak da onu rahatsız edici anılarla cehenneme çevirmek de bizim elimizde. Her insan doğar, yaşar ve ölür. Yaşarken her duygunun farkına vararak yaşamak, olumsuzlukları da hayatımızın bir gerçeği olarak kabul etmeyi bilmek gerekmektedir. Geçmişte ne olduysa olması gerektiği için olduğunu ve bizi biz yapan değerlere katkı sağladığını unutmamalıyız.

Çocuğumuza sarılacak özel bir başarı göstermesini beklemeden, hasta ziyareti yapacaksa ertelemeyen, anne babamızı ziyaret edecekse bahanelere sığınmadan ya da bir haksızlık karşısında konuşmak için şartların uygun olmasını beklemeden harekete geçmeliyiz. Bazen bir saat sonrası bile geç olabilir.

Bu yazı bitmemiş işlerinizi tamamlamak için bir fırsat olsun. Çok geç olmadan, henüz imkanınız varken tamamlayın. Eğer imkânınız yoksa o olayın sizde yarattığı duygu ile yüzleşin ve duygunuzu kabul edin. O anki duygunuzu fark etmek ve kabul etmek yükünüzü azaltacak, farklı çözüm yollarını görebilmeniz için de size imkân sağlayacaktır.

Bu konu hakkında internette size ışık tutacak birçok yazı bulabileceğinizi biliyorsunuz. Bunun dışında bir kitap tavsiyesi isterseniz, Stefan ZWEIG 'in "Bir Kadının Yaşamından Yirmi Dört Saat" adlı kitabını tavsiye ederim. Yazının başında bahsettiğim şiiri merak ediyorsanız hadi onu da siz bulun.

Tekrar görüşmek dileğiyle.

Cansel TORAMAN

Fatih Temiz Ortaokulu Rehber Öğretmeni

Sevgi ve Bilgi Paylaştıkça...(3)

Hüseyin rahatlamıştı, anlatmaya devam etti:

- *“Beni o yere daha sonra birkaç kez götürmek istedi, ama ben hep kaçtım.”* Hüseyin burada biraz durdu, düşünmeye başladı. Hem öğretmenine güveniyor hem de o abinin tehditlerinden korkuyordu. Kafasında bu çelişkiler içinde düşünürken tereddütler içinde olduğu her halinden belliydi.
- *“Peki, Hüseyin kendini zorlama istersen. Şimdi anlatmak zorunda değilsin. Kendini hazır hissettiğinde anlatırsın.”* Dedi Rehberlik Öğretmeni.
- *“Öğretmenim çıkabilir miyim? Elimi yüzümü yıkamak istiyorum.”*
- *Tamam. Ne zaman istersen gelebilirsin. Seni her zaman her konu da dinlemeye hazırım.”*

Hüseyin, oradan ayrılırken Rehberlik Öğretmeni, Hüseyin’i yakından izlemeye karar verdi sonrasında diğer işlerine döndü. Aradan bir süre geçti. Rehberlik öğretmeni, Hüseyin’i tenefüslerde belli etmeden izliyor, gözlem notları alıyordu. Öyle belirgin bir davranış sorunu yoktu. Arkadaşları ile her çocuk gibi oynuyor, sonra da sınıfa giriyordu. Sınıf öğretmeni de belirgin bir farklılıktan bahsetmemişti. Veli görüşmelerine anne katılmış baba çalışmasını bahane göstererek hiç gelmemişti. Anne, görüşmelerde normal ev yaşantısını anlatmıştı. Ancak yine de bir görüşmede bir şeylerin saklandığı şüphesi oluşmuştu, Rehberlik Öğretmeninde. Bunun üzerine gitmeye karar verdi ve veli görüşmelerini sıklaştırdı.

Veli (Anne):

- *“Öğretmenim eşim sert mizaçlı biridir. Yaşadıklarımızı bilmiyor bilse çok büyük sorunlar çıkar”* dedi bir görüşme sırasında.

Rehberlik Öğretmeni:

- *“Sizi anlıyorum. Ancak Hüseyin’in yaşadıkları ve halen hissettikleri yaşamını olumsuz etkiliyor. Çocuğunuzun bir sıkıntıda olduğunu fark etmiyor musunuz?”*

- *"Biliyorum öğretmenim, durum beni de endişelendiriyor. Ne yapacağımı bilmiyorum."*
- *"Çocuğunuz ile ilgili sorunları siz eşiniz ve bizim desteğimizle, hep birlikte aşabiliriz. Size yardımcı olabilmem için eşinizle de görüşmem gerekiyor."*
- *"Tamam, elimden geleni yaparım. Teşekkür ederim."*

Birkaç gün sonra Hüseyin'in anne ve babası okula, rehberlik hizmetleri servisine gelmişlerdi. Babanın, "Sanki burada ne işim var. Hüseyin yine ne yaptı?" der gibi yüzünde endişe dolu bir gerginlik vardı.

Rehberlik Öğretmeni:

- *"Merhaba hoş geldiniz"*

Veli (Baba):

- *"Hoş bulduk"*
- *"Ben okulumuzun ve dolayısıyla Hüseyin'in Rehberlik Öğretmeniyim. Sizi buraya kadar yorduğum için üzgünüm, ancak Hüseyin için ve sizin için gerekli ve önemliydi. Siz de biliyorsunuz ki eğitim sadece okulda olan bir iş değildir. Aile de önemlidir."*
- *"Evet, öğretmenim teşekkür ederiz."* Dedi anne. Bu arada baba, anneye sert ifadeler ile bir bakış fırlatarak hemen söze karıştı:
- *"Hüseyin yaramazlık mı yaptı?" dedi baba sert bir ifade ile.*
- *"Hayır. Biz mümkün olduğunca tüm öğrenci velilerimizle görüşmeler yapıyoruz. Bu da o görüşmelerimizden biri"*
- *"Doğrusu okul çağırınca korkmuştum bir şey oldu diye"*
- *"Baba olarak endişe duymanız normal her baba evladı için endişe duyar, doğal bir durum." Öğretmenin sıcak davranışları ile aile rahatlamış koltuklarında geriye yaslanmaya başlamışlardı.*
- *"Hüseyin'in ev deki yaşantısını anneden dinledim bir de sizden dinlemek istiyorum. Ayrıca çevredeki arkadaşları ile ilgili bilginiz vardır sanırım biraz da bu konudan bahsetmek istiyorum."*
- *"Eve ben geç geliyorum. Ben geldiğimde Hüseyin genelde yatmış oluyor. Sabahta erkenden işe gidiyorum. Hüseyin dayısının çocukları ile oynarlar, zaman zaman da yan apartman da bir abisi var onunla görüşüyorum. Doğrusu çok izlemedim işimin yoğunluğu nedeniyle."*

- *“İzin ve tatil günlerinizde Hüseyin’le birlikte zaman geçiriyorsunuz herhalde?”*
- *“Pazar günleri birlikte markete filan gideriz. Çocuk bu arkadaşları ile oynamalı”*
- *“Anladım. Bir abiden bahsettiniz çok mu büyük bu çocuk...”*
- *“Komşumuzun oğlu lise çağlarında mahalledeki diğer komşuların çocuklarıyla oynar biz de mahallemizin çocuğu diye çok ilgilenmedik. Bildiğim kadarı ile Hüseyin’in derslerine de yardımcı oluyor”*
- *“Ona güveniyorsunuz...”*
- *“Mahallemizin çocuğu niye güvenmeyelim ki?” derken babada endişeler oluştuğu, bu genci tanımadığı yüzündeki ifadeden belli oluyordu.*
- *“Elbette ki bildiğiniz tanıdığınız kişilere güveneceksiniz. Kişiyi tanıdıktan sonra güvenebilirsiniz tabii ki”*

Rehber öğretmenin bu söylemi annede de babada da şaşkınlık yaratmış. Kafalarında “ acaba güvenilir biri mi biz onu tanıyor muyuz” gibi birçok soru oluşturmuştu.

- *“Hüseyin size arkadaşlarından bahseder mi?”*
- *“Annesiyle konuşuyor, benim zamanım yok” diye geçiştirmeye çalıştı baba soruyu.*
- *“Birçok anne baba çocuklarının yeme içme yatma vb. gibi temel ihtiyaçlarını karşıladıklarında ebeveynlik görevlerini yerine getirdiğini düşünür. Hâlbuki çocukların sevgi, saygı, aile ile birlikte zaman geçirme gibi ihtiyaçları da vardır. Özellikle erkek çocukları her zaman ulaşabildikleri bir baba ile de birlikte olmak isterler. Bu yaşlarda baba onların her şeyi bilen kahramanlarıdır. Onlarla bir parka gitmek, balığa gitmek ya da kendinizin de hoşlanacağı bir şeyler yapmak herkesi mutlu edeceği gibi çocuğunuzun gelişimini de olumlu etkiler. Kısaca birlikte kaliteli bir zaman geçirerek hem onun hem de sizin mutluluğunuz artar.”*
- *“ Haklısınız öğretmenim de benim çocuklarla oynayacak ne zamanım var ne de eğitimim. Ben öğretmen değilim ki”*
- *“Bizler öğretmen olsak da hepimiz evimizde anne babayız. Bunun için öğretmen olmaya gerek yok, her anne baba olmamız yeterli, çocuk sizi zaten öğretmen olarak değil, babası olarak görecektir. Bu da yeterlidir.”*

- *"Mmm!" biraz düşündükten sonra;*
- *"Belki balığa gidebiliriz, arkadaşlarla gittiğimiz de oğullarını getirmişlerdi. Gerçi onlar büyüktü ama..."*
- *"Onunla vakit geçirmeniz Hüseyin'i hem mutlu edecek hem de güveni artacaktır."*
- *"Dediklerinizi yapmaya çalışacağım. Hem şu arkadaş olayını da bir düşünelim."*

Diyerek odadan ayrıldılar. Daha sonra anne ile olan görüşmelerinde Hüseyin'in babasıyla hafta sonları balığa gittiklerini Hüseyin'in çok mutlu olduğunu öğrenmişti. Anne de artık rehberlik öğretmenine daha çok güveniyordu. Bu görüşmelerin birinde Anne:

- *"Öğretmenim size bazı şeyler söyleyeceğim."*
- *"Buyurun. Sizi dinliyorum."*
- *"Eşimle konuştuğunuz da çok korkmuştum. O gençle ilgili sorunuzda. Neyse ki eşim çıkınca birçok şeyi unuttu. Şeyyy! Öğretmenim, ben size her şeyi söylemedim." Derken başını mahcup bir şekilde öne eğmişti.*
- *"Sizi anlıyorum. Burada konuştuğlarımız burada kalacak bilginiz olsun bizim mesleğimiz gizlilik içerir. Ancak şunu da özellikle belirtmeliyim. Yasal bir durum söz konusu olursa bunu yetkili makamlara bildirmek zorunluluğum var. Ancak bu sizi korkutmasın yasalar da bizleri korumak için var. Bu sizin için de herhangi bir vatandaş için de geçerli." Ortamda sessizlik oluşmuştu. Anne biraz düşündükten sonra, başı öne eğik olduğu halde mırıldanır gibi ama duyulacak kadar bir sesle:*
- *"Öğretmenim ben bu yükü taşıyamıyorum artık. Eşim de duyarsa duysun." Diyerek ağlamaya başladı.*
- *"İnsanlar bazen taşıyamayacakları sırlar yüklenirler. Önemli olan bunu doğru insanlarla paylaşarak rahatlamaktır. Sizin de böyle bir yük yüklendiğinizi düşünüyorum. Bilmelisiniz ki burası doğru yer."*
- *"Öğretmenim oğlumun size bir abiden bahsettiğini biliyorum. O çocuk, bizim komşumuzun oğlu."*
- *"Evet, bahsetmişti."*
- *"Sizinle olan konuşmasını anlatmasını ben istedim."*

Anne ilk açılmanın ardından güven ve cesaret gelmişti. Öğretmen çocukların bile konuştuklarını kimseyle paylaşmıyordu. Onunkini niye söylesin ki diye düşündü.

- *“Keşke Hüseyin’i zorlamasaydınız”*
- *“Zorlamadım öğretmenim Hüseyin her şeyi benimle paylaşır. Babasının bilemediği çok şeyler var.”*
- *“Babasının bilmesi de gerekmiyor, ama size yardımcı olacak kişiler bilmeli.”*
- *“Hüseyin ve mahalledeki birkaç çocuk geçen yıllarda bu genç tarafından apartmanda sıkıştırmıştı. O genç komşumuzun oğlu diye başlangıçta Hüseyin her şeyi anlatmadı bende inanmadım ve Hüseyin’i çok önemsemedim. –olmaz o yapmaz.- dediydik. Hüseyin apartmanda yaşadıklarını anlatınca çok korktum. Hüseyin’i yalnız hiçbir yere bakkala, parka dahi göndermedim. Hüseyin’e hep ondan uzak durmasını tembihledim. Korkmuştum çevreden duyulursa diye.”*
- *“Sizi olay değil de çevreden duyulması mı rahatsız etti?”*

Yine bir süre sessizlik olmuştu.

- *“Siz bizim mahalleyi bilmezsiniz hocam, çok dedikodu vardır. Hemen yayılır. İnsanlar bire bin katarlar. Eşimde duyarsa düşünemeyeceğiniz şeyler yaşarız.”* Bunları söylerken halen bir şeyler saklanıyormuş izlenimi hissetmişti rehberlik öğretmeni.
- *“Peki, Hüseyin sizce sorun yaşamadı mı?”*
- *“Hüseyin yaşamaz olur mu yavrum. Geceleri çok kâbuslarla uyandı. Şimdilerde olmuyor artık. Daha rahatız.”*
- *“Hüseyin kâbuslar gördü demek!”*
- *“O günlerde çok görüyordu, çoğu geceler ben Hüseyin’le yattım oğlum ağlamasın diye. Şimdi atlattık rahatız.”*
- *“Anlıyorum sizi. O genç halen mahallenizde mi?”*
- *“Evet.”*
- *“Hüseyin’den başka çocuklarda da benzer durum oldu mu bildiğiniz duyduğunuz oldu mu?”*
- *“Yaşandı tabi yaşanmaz olur...”* sustu ve *“Bu duyulursa mahalle de biz sıkıntı yaşarız. Orada duramayız. N’olur öğretmenim ben çok konuştum.”*

- *“Tamam. Sizi anlıyorum.”*

Bu sefer uzun bir sessizlik oldu. Anne:

- *“Öğretmenim müsaadenizle ben gidebilir miyim?”*
- *“Elbette, konuşmak için kendinizi hazır hissettiğinizde sizi bekliyor olacağım.”*

O gün Rehberlik Öğretmeni, Hüseyin’in sınıfına grup rehberlik etkinliğinde “Okul ve Tatil” konusunu işleyecek ve öğrencilere birer el kitapçığı dağıtacak. Sınıfa gitti. Sınıf öğretmeni ve sınıfla ile selamlaştıktan sonra izin alarak konusunu işlemeye başladı.

- *“Çocuklar yakında okullar tatil olacak sizler çok çalıştınız dinleneceksiniz. Elbette gezmek eğlenmek hakkınız. Ancak tatil başıboşluk avarelik demek değildir. İnsanlar her zaman bir şeyler öğrenirler. Bu nedenle tatilde de birçok yer gezip görecek ve öğreneceksiniz. Peki, tatili nasıl değerlendirebiliriz?”*
- *“Öğretmenim biz memlekete gideceğiz orada dedem ve ninemle birlikte koyunları kuzuları seveceğim. Onları besleyeceğim.”*
- *“Evet, herkesin ailesi ile birlikte güzel bir tatil geçireceğini düşünüyorum. Ancak tatil boyunca düzensiz bir yaşam sürmemiz bizi sorunlarımızın oluşmasına yol açar. Düzenli olan okul zamanı tatille birlikte düzensizlik ile bozulur.”*
- *“Yani tatilde de mi ders çalışacağız öğretmenim. Uffff ya!”*
- *“Hayır evladım. Sadece düzenli hayatımızı bozmayacağız. Örneğin; televizyon ve bilgisayarın başından kalkamayan, uyuşukluğa, tembelliğe mahkûm olursak tatilimizi yararlı faaliyetleri kaçırmış olacağız. Bu yüzden verimli tatil evde başlar. Okul zamanında ders ve sınavlar gerekçesiyle her şeyden muaf tutulmamız onları istediğimiz kadar kullanacağımız anlamına gelmez. Herkes gibi bizlerinde bazı sorumlulukları olmalı. Bu sorumluluklarımız bizi uyuşukluktan ve tembellikten koruyacaktır. Tabii verilen iş ve sorumluluklar sizlerin yapabileceği şekilde uygun olmalı. Bu sayede el becerileri gelişir, girişimci olur, sorumluluk sahibi oluruz.”*
- *“Öğretmenim, kitap okumak bir sorumluluk mudur?”*
- *“Hem evet hem hayır. Evet sorumluluğumuzdur, çünkü bizim bilgi edinmemizi kendimizi geliştirmemizi sağlar. Böylece kitap okuma alışkanlığımız azalmaz. Bunun için bir kitap listesi sınıf öğretmenimizden isteyebiliriz. Hayır, çünkü kitap okumak zevk*

almaktır, eğlenmektir. Kitap okumanın keyfi hele ki güzel bir yerde bir parkta ağacın altında kitap okumanın keyfine diyecek yoktur."

- *"Biz tatilde Çanakkale'ye gideceğiz öğretmenim."*
- *"Ülkemizin her köşesi özellikle Çanakkale gezilip görülmesi gereken en önemli yerlerdendir. Orada hem doğa harikası boğazi görürsünüz. Tarihimizdeki en önemli yerlerden olan Gelibolu'yu da gezin. Hatta gelince okulda anularınızı da anlatır öğretmeniniz isterse bu konuda bir sunum da yapabilirsiniz."*
- *Öğretmenim ben spor okuluna gideceğim. Babam ileride iyi bir sporcu olacağımı söylüyor.*
- *Elbette spor hepimiz için önemlidir. Hem keyif alırız hem de vücut sağlığımızı korur ve geliştiririz.*

Rehberlik öğretmenin sıcak sevecen tavrı tüm öğrencilerin rahatlamasına ve kendilerini kolayca ifade etmelerine olanak sağlamıştı.

- *"Öğretmenim, biz tatile çıkınca siz de tatil yapacak mısınız?"*
- *"Evet, tatil herkesin hakkıdır. Kimse bilmeseyse görmese de çok çalışıp yorulan herkes tatil yapar."*
- *"Öğretmeniiiiim. Tatilde biz abimle apartmanda saklambaç oynayacağız." Dedi arka sıralardan bir çocuk.*

Tam o sırada Hüseyin koşarak sınıftan çıktı. Herkes bir anda ne olduğunu anlamamış, şaşırmıştı. Öğretmen, Hüseyin'i açık kapıdan koridorun sonundaki tuvalete girdiğini ve o sırada koridorda olan Md. Yard.'nı Gördü:

- *"Rica etsem, sınıfa iki dakika göz kulak olabilir misiniz, ben de öğrencimin sorunu ile ilgilenmek istiyorum." dedi Rehberlik Öğretmeni.*
- *"Elbette ama çok gecikmezseniz sevinirim benim de işlerim aksamasın."*
- *"Tamam, teşekkür ederim" "Çocuklar siz sessizce oturun ben arkadaşınıza bir bakayım."*

Tuvalete girdiğinde hıçkırarak hıçkırarak ağlayan Hüseyin'in sesi geliyordu. "Gitmeyeceğim işte, seninle gitmeyeceğim! Ben senin oyunlarını seviyorum." Bir süre bekledi Rehberlik Öğretmeni sesler azalmaya başlayınca;

- *"Hüseyin, geçti korkmana gerek yok. Kimse ile bir yere gitmene izin vermeyeceğim. Okuldasin buradan kimse izinsiz çıkamaz."*

Yine o rahatlatıcı ses Hüseyin'i kendi dünyasından çıkmasına sebep olmuştu. Sakinleşmiş, ağlaması ve hıçkırması durmuştu.

- *"Tamam öğretmenim. Yine de onunla gitmem."*
- *"Tamam, Hüseyin gitmeyiz. Nereye gideceğiz bilmiyorum ama" dedi içten ve sevecen şekilde gülümseyerek.*
- *"Öğretmenim siz yanımda olur musunuz, lütfen? Siz yanımdayken beni zorla götüremez."*
- *"Yanımdayım zaten bak. Burada okuldayız. Hadi gel arkadaşların seni merak etmişlerdir. Onlara tuvaletinin geldiğini benim de izin verdiğimi söyleriz böylece senin endişelerini anlamazlar, ne dersin?"*
- *"Tamam öğretmenim"*

Hüseyin'in yaşadıkları düşündüğünden daha fazla sarsıntıya sebep olduğunu anlamaya başlamıştı öğretmen. Bunu uygun şekilde aile ile paylaşmalı ve uzman desteği alınmalıydı. Rehberlik Öğretmeni endişeliydi. Çocuğu anneyi düşündü. Bunun için yapması gerekeni biliyordu.

1 ÇKK'nın 6. maddesinin 1. fıkrası: "Adli ve idari merciler, kolluk görevlileri, sağlık ve eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, korunma ihtiyacı olan çocuğu Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna bildirmekle yükümlüdür".//TCK MADDE 278: Suçu bildirmeme//TCK MADDE 279. Kamu görevlisinin suçu bildirmemesi- [1] Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmal eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Hüseyin Sinan ULUSOY
Zekiye Güdüllüoğlu İlkokulu
Rehber Öğretmeni

HAYATA DAİR

Hayat, dört mevsim misali... Kimi zaman üzgündür, gözyaşlarını akıtır üstüne. Kimi zaman kızgındır, fırtınanın ortasında bırakır seni. Kimi zaman umutludur, teninde ılık, hoş bir esinti hissettirir. Kimi zamansa neşeyle gelir sana. Dağların ardından güneşin yüzünü gösterir.

Hayat bazen bir labirentin içinde hissettirir insanı. Sana oyunlar oynar ve bir türlü çıkışı bulmanı istemez. Ne kadar sabredeceğini, nereye kadar gideceğini görmek ister.

Bazen bir girdabın içinde hissettirir. Seni yuttuğunu, derinlere çektiğini, yok ettiğini düşündürür. Çaresizliğin, elinden bir şey gelmemenin, bazen ne yaparsan yap olmayacağını, hayatın kontrolünün sen de olmadığını göstermek ister.

Hayat dener insanı. Seçim yapmaya zorlar. Aldığın kararların sonuçlarını göğüslemeni bekler. Her koşulda yanında olup olmayacağını, onu sevip sevmeyeceğini test etmek ister. Ne kadar güçlü olduğunu ve hakkını vererek yaşadığını görmek, göstermek ister.

Bazen de bulutların üstünde gibi hissettirir. Senle arasını iyi tutmak ister. Huzurun, mutluluğun kapılarını aralayır. Her şeyin yolunda gittiğini ve gideceğinin garantisini veriyor gibidir. Nefes aldığını, yaşadığını anlatır sana.

Hayat bazen de şaşırtır. Hiç beklemediğin anda sürprizler yapar. Ancak bazen beklediklerini vermez sana. Bir çocuk misali kızarsın, küsersin ona. Sonra gönlünü almak için yeni sürprizler sunar. Ne zaman affetmeye hazır olursan, o zaman güzellikleri yaşamaya başlarsın. Bir zaman sonra sahip olamadıklarının arkasındaki nedenleri, güzellikleri ya da bunların sana neler kazandırdıkları gösterir. O zaman anlarsın seni ne kadar sevdiğini. Huzurla kaplatır içini. Biraz da kızdığın için mahcup olursun. Anlarsın aslında yaşattıkları ile seni sen yapmaya çalıştığını.

Hayat dört mevsim misali... Sen de bir ağaç. Bazen yapraklarını döker, bazen seni ayazda bırakır. Kimi zaman dallarında çiçekler açtırır, kimi zamansa yeşertir. Önemli olan her kışın sonunda er ya da geç baharın geldiğini unutmamak, hayatın bir armağan olduğunun farkına varmak.

Emel TANRISEVEN

Etimesgut RAM RPDH Bölümü

GELİŞEN OYUNLAR VE ÇOCUKLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Günümüzde çocuklar artık ne yazık ki vaktinin çoğunu bilgisayar, televizyon ya da internet başında geçiriyor. Arkadaşlarıyla bir arada olmak yerine ekran başında olmayı tercih ediyor. Şehirleşme, çocuklardan akademik beklentinin artması, bilgisayar-video oyunları, internet, ebeveynlerin endişeleri gibi etkenler çocukları gittikçe daha fazla ev içinde kalmaya itiyor. Oyun oynamanın çocuk için eğlenceli bir aktivite olmasının yanı sıra, çocuğun bilişsel ve motor gelişimini destekliyor.

Oyun oynamak bir deneyimdir

Çaba gerektirdiği kadar aynı zamanda içten gelen bir uğraştır. Bir çocuğun oyunu, sembolik olarak kendi dünyasını yansıtır. Oyun oynamanın çocuk için eğlenceli bir aktivite olmasının yanı sıra, çocuğun bilişsel ve motor gelişimini desteklemek ve duygusal çatışmalarının çözülmesini sağlamak gibi faydaları da vardır. Oyun çocukların sağlıklı gelişimleri için ayrılmaz bir unsurdur. Çocuklar oyun oynadıkça problem çözme becerileri gelişir, motor becerileri ve fiziksel gelişimleri olumlu etkilenir.

Paylaşmayı, keşfetmeyi öğrenir

Çocuklar oyun sayesinde yaratıcılıklarını geliştirebilirler ve

okul öncesi gereken bilişsel gelişim düzeyine erişmelerine de oyuncaklar yardımcı olmaktadır. Böylece çocuklar paylaşmayı, keşfetmeyi, öğrenmeyi öğrenirler. Çocuğunuza bir oyuncak verdiğinizde dokunma ve görme aracılığıyla onun duyularına hitap eden bir nesne sunmuş olursunuz. Çocuklarınıza uygun oyuncaklar seçtiğinizde onun fiziksel, sosyal-duygusal ve zihinsel gelişimine de yardımcı olmuş olursunuz.

Çocuklar eve kapanıyor

Günümüzde çocukların oyun deneyimlerinin oldukça değişmeye başladığını görmekteyiz. Televizyon, internet ve özellikle de bilgisayar oyunları nedeniyle çocuklar pasif bir biçimde eğlenmekte ve hem çevrelerindeki diğer insanlarla (arkadaş, ebeveyn, vb...) hem de doğayla daha az temas etmektedirler. Şehirleşme, çocuklardan akademik beklentinin artması, bilgisayar-video oyunları, internet, ebeveynlerin endişeleri gibi etkenler gittikçe daha fazla

çocukları ev içerisinde kalmaya iten etkenlerdir. Bazı ebeveynler için **bilgisayarın çocuklar üzerindeki uyuşturucu etkisi** çocuğu oyalayıcı ve böylece çocuğun anne-baba tarafından kontrol edilmesi zor birtakım davranışlarını engelleyici olarak görülüyor. Ayrıca çocuklar arasında internet kullanımının sınırlandırılması ebeveynler için kolay olmuyor. Durum böyle olunca çocuklar saatler boyunca bilgisayarın başından kalkmıyor, adeta ekran başında hayatlarını sürdürüyorlar. Bilgisayar karşısında yiyip, içtiği söylenen, odalarından çıkmak istemeyen, sosyal ilişkileri bozulan çocuklar her geçen gün daha fazla karşımıza çıkıyor. Özellikle telefonlar, çocukların parmak yapılarına uygun, onları ödüllendirecek şekilde. O yüzden anne baba şöyle zannediyor, 'Benim çocuğum çok becerikli, telefonu hemen öğreniyor, bir sürü şeye giriyor.' Halbuki zaten çocuklara göre tasarlanmış oluyor. Çocuklar çok kısa süre içinde telefon kullanmayı öğreniyor. Bunları beceriyor diye çocuğun eline telefon verip saatlerce oynamasına ailelerin göz yummamaları lazım. Son günlerde şikayetlerin artmasının sebebi herhalde artık daha ucuzlaması, belki daha kolay ulaşılması. Bunun, klinik psikiyatrik bir sorun olduğu unutulmamalı. Ailelerden telefon, internet, tablet ve televizyon gibi bağımlılıklar nedeniyle çocuklarının okulu bıraktığı yönünde şikâyetler artmıştır. Dersleri tamamen bırakan çocuklar motivasyon

kaybı yaşıyorlar. Başka hiçbir şeye motive olamıyorlar. Arkadaşlarıyla görüşmüyor, sokağa çıkmıyor, komşuya gitmiyor, bazen yemek bile yemiyorlar. 10 saat masadan kalkmadan oyun oynayabiliyorlar. Çocuk cep telefonuyla yatıyor, sürekli onunla olmak isteyebiliyor. Elinden alınırsa tehdit edebiliyor veya anne babasına doğrudan şiddet uygulayan çocuklar olabiliyor. Öyle bir gözdağı verebiliyorlar ki anne baba korkuyor, gerçekten ne yapacağını şaşırıyor. O noktaya gelmeden baştan tedbirimizi almamız lazım. O noktaya geldiyse mutlaka psikiyatrik bir destek gerekiyor demektir."

Anne babaların olduğu ortamlarda internete girilmeli

Küçük yaşlarda çocukların elektronik aletlerle vakit geçirmemesi, telefon, tablet ve televizyonla oyalanmaması gerekir. Üç yaşından önce bir çocuğun herhangi bir elektronik aletle hiçbir vakit geçirmemesi en iyisidir. Ne telefon ne televizyon ne bilgisayar. Çünkü konuşma gecikmesi, bilişsel gelişim sorunları yaşayabilirler. Kritik bir dönemdir. O dönemi kaçırdıktan sonra düzelmek zordur. Hatta 16-17 yaşına kadar bilgisayar oturma odasında olmalı, çocuğun yattığı odaya bilgisayar konulmamalıdır. Cep telefonu ile internete girilebildiği için, çocukla birlikte olunan ortamlarda internete girmesini istemeliyiz. Çünkü ne kadar büyümüş de gözükseler, kandırılmaya müsaitler ve

internete girdiğiniz anda bütün dünya ile birlikteler. Her türlü riske, maddi manevi fiziksel suistimale açıklar. En güzeli anne babanın varlığı, doğru ilişkisi, zaman ayırması, konuşması, sorunlarını takip etmesidir.

Ekran ve internet bağımlılığının psikiyatrik problemler dışında tıbbi pek çok soruna da yol açar. Obezitenin en temel sebeplerinden biride bu bağımlılıklardır.

Doğada oynayan çocuklarda dikkat eksikliği azalıyor

Ebeveynlerin aşırı koruyucu tutumları nedeniyle özellikle büyük şehirlerde yaşayan çoğu çocuk ev dışarısında -açık havada- oyundan faydalanamıyor. Yurtdışında 9000 okul öncesi çocuk üzerinde yapılan bir araştırmaya göre okul öncesi çocukların yarısı günlük oyun ihtiyaçları için ebeveynleri tarafından dışarı çıkartılmıyor. Özellikle bu yaş çocuklarında en azından ebeveynlerden birisinin çocuğa dışarıda oyun oynarken eşlik etmesi gerekiyor ancak çoğu ebeveyn bunu yapamıyor. **American Journal of Public Health** dergisinde yayınlanan bir araştırmaya göre doğada yapılan etkinliklerin iç

alanlarda yapılanlara göre hiperaktivite ve dikkat eksikliği belirtilerini daha fazla azalttığı görülmüştür. Çünkü çocuklar açık havada daha fazla hareket ederek enerjilerini harcadıklarında sınıfta dikkat sorunu gösterme riskleri azalmakta, daha iyi konsantre olabilmektedirler.

Oyun, duygusal gelişimi etkiliyor

Oyun çocuklarda duygusal gelişimi destekliyor. Doğumdan itibaren çocuklar etrafındakilerle ilişki kurmaya başlar. Yaşları büyüdükçe öncelikle yakın çevreleriyle kurmuş oldukları ilişkiler zincirinin genişleyerek çevrelerindeki diğer kişileri de kapsamaya başlaması beklenir. ilişkileri kurma ve ilerletme becerisi, doğru ile yanlış ayırt edebilme gibi beceriler grup oyunları, oyuncak bebekler gibi oyuncaklarla gelişir. Oyunla birlikte çocuğun çevresi üzerindeki etkinliği ve farkındalığı artar. Ayrıca, çocuğun oyunlarına ebeveynleri de dahil olduğunda çocuk ve ebeveyn arasında güçlü bağlar oluşmasına yardımcı olur.

Oyun oynarken ebeveynler ve çocuklar arasında oluşan etkileşim sayesinde çocuklar ebeveynlerinin onlara tüm dikkatlerini verdiğini hissederler, böylece aralarındaki ilişki güçlenir. Çocuklarıyla oyun oynayan ebeveynler çocuklarıyla nasıl daha iyi iletişim kurabileceklerini öğrenirler. **Sözel becerisi çok gelişmemiş çocuklar düşüncelerini, duygularını, hatta yaşadıkları sıkıntıları bile oyun yoluyla ifade edebilirler;**

böylelikle ebeveynler çocuklarının bakış açısını daha iyi anarlar. Çocuklar sosyal kuralları da oyun yoluyla öğrenmektedir. Bir arkadaşıyla ya da ebeveyniyle oyun oynayan çocuk sırayla oynamayı, oyunun kurallarına uymayı ve oyun arkadaşıyla iletişim içerisinde olmayı da öğrenmektedir.

Aileler ne yapmalı?

· Çocuklara hazır oyuncaklar yerine yaratıcılıklarını harekete geçirebilecek, bloklar, legolar, yapboz gibi oyunlar sunulmalıdır. Çamur, boya tebeşir ve oyun hamurları, değişik boyut ve renkteki küplerle, su, kum ve boyalar yaratıcı oyun etkinliği oluşturmaktadır. Resimli masal kitapları okuduğunuzda resimlere bakarak hayal güçlerine göre

kendi hikayelerini yaratmasına fırsat verebilirsiniz.

· Bazı çocuklar yeni aldıkları oyuncaklarını kendileri keşfetmek isteyebilirler; çözemeyeceğini düşündüğünüz durumlarda ya da çocuğunuz yardım istediğinde ona bilgi verin. Resim yapmak da bu yaş çocuklarının hayal güçlerinin zenginleşmesine yardımcı olmaktadır.

· Çocuklar resim yaparken ebeveyn olarak ona sınırlamalar koymamanız, sürekli nasıl yapması gerektiğini söylememeniz yaratıcılıklarının gelişmesi için oldukça önemlidir.

· Farklı renkler ve boyama şekilleri kullanmak da çocuğun yaratıcılığını destekler.

· 3-4 yaş çocuğunun yaşına uygun olan bazı nesnelere vererek onları oyuncak yerine kullanması da beklenebilir.

· Bir oyuncağın başka özelliklerini de keşfetmesi veya başka bir oyuncak yerine kullanıyor olması da hayal gücü açısından önemlidir.

Serkan CEYLAN

Etimesgut RAM Özel Eğitim Bölümü

ANNE OLUNCA ANLARSIN!

Hastalıklı bir duygu annelik... Korku, endişe, kaygı, mutluluk, neşe hepsini içeriyor. Düşünün ki size bu kâinatın en kıymetli şeyi emanet ediliyor. Her an ona bir şey olacak duygusuyla baş etmek zor. Annelik bir dönüşüm, bir kadın için hayat oyununda level atlama süreci ve siz artık eski siz değilsiniz. Ortada bir neden olmasa da kalbiniz hep pır pır atıyor.

İlk yıllar bebeğinizin değişimi o kadar hızlı ki; ilk gülüşü, dişi, emeklemeye, yürümeye ve konuşmaya başlaması... Zaman çok çabuk geçiyor hatta size bir şeyleri kaçırıyor muyum duygusu yaşatacak kadar çabuk. Artık hayatınızda ilk sırayı o alıyor. Mesela önceden kendiniz için deli gibi alışveriş yaparken artık her mağaza gezişinizde eliniz kolunuz ona aldıklarınızla dolu oluyor, kendinizi unutuyorsunuz. Yemek yapmayı sevmeyen biri olarak kendinizi zeytin ekmekle avuturken çocuğunuz için besleyici ne pişirsem diye düşünüyorsunuz. “Yemedim yedirdim, giyemedim giydirdim” dedikleri bu olsa gerek.

Onsuz bir yere gitmek fikri başta cazip gelse de sonra garip bir suçluluk duygusu kaplıyor içinizi ve buruk hissediyorsunuz. Yaşadığınız ikilemlerin sonu gelmiyor, insan bu gelgitlerle hafiften kafayı sıyırmıyorsa bu tamamen anneliğin eşsiz gücünden ve doğasından kaynaklanıyordur. İşin bir de yorgunluk kısmı var. Öyle geçici bir şey değil hep kronik yorgunsunuz. Gece uykularınız onun “anne” sesiyle bölündüğünde hem içiniz kocaman bir sevgiyle dolup taşıyor hem de artık deliksiz uyku uyumanın nasıl bir şey olduğunu hatırlamaya çalışıyorsunuz. İşten eve döndüğünüzde kapıda sizi karşılayan bu minik şeye bakıp, sarılıp her şeyi unutuyorsunuz. Sonrasında kanepede ayaklarınızı uzatıp biraz televizyon bakayım diye bir umutlanma yaşasanız da, o sizi rahat bırakmayacağı için bu düşünceden vazgeçiyorsunuz. Zamanınızı nasıl geçireceğinizi o belirliyor zaten. Üzüntüleriniz de ona endeksli; hasta olduğunda dünya başınıza yıkılıyor, ateşli halde kucağınızda yatarken çaresizliği hücrelerinize kadar hissediyorsunuz.

Her gün biraz daha değişik ve büyümüş geliyor gözünüze. Her an sizi Őaşırtan bir Şey yapabiliyor; yeni bir kelime, yeni bir mimik, hareket. Gözünüzün önünde bir insan yetiŐiyor, ilk kez bu kadar yakından takip ettiğiniz bir gelişim süreci, kendine has karakteri ve bizden öğrendikleriyle Őekilleniyor. Yanlış ve eksik bir Şeyler yapıyor muyum diye düşünüyorsunuz bazen, sonra bunun sonu gelmez deyip savuŐturuyorsunuz bu düşünceyi. Çocuklar kitaplara göre bytlmyor bunu anlıyorsunuz. Ama yine de doğru bildikleriniz için elinizden geleni yapmaya çalıŐıyor olmayınca "amaan annelerimiz bizi böyle mi büyüttü sanki bak mis gibi de büyüdük" diyorsunuz. Dedim ya duygular med cezir, çok düŐünmemek lazım o yüzden.

Velhasıl ne kadar yorucu ve bazen bezdirici olsa da, "sağlıklı, mutlu olsun da gerisi boŐ" diyeceğinizi bir Şey annelik. Annenizden veya diğer annelerden, anneliğe dair dinledikleriniz ve gördükleriniz ancak akıl ile kavrayabileceğiniz kadardır. Annelik yreğinizi ortaya koyduğunuz hiç bitmeyecek bir duygudur ve dedikleri gibi ancak anne olunca anlarsınız.

Aysun KARADAĞ

Etimesgut RAM RPDH Bölümü

GEL BÜYÜYELİM ARTIK...

Hep deriz ya “çocuklar büyüdükçe dertleri de büyüyor”, “aman hep öyle küçük kalsalardı ne vardı sanki”. Çocuklar büyüdükçe onların farklılaşan ihtiyaçlarını karşılamakta zorlaşıyor. Bazen zamanımızın, bazen paramızın, bazen aklımızın ve bazen de gücümüzün çocuğumuzun ihtiyaçlarını karşılamaya yetmediğini, kaçımız zaman zaman hissediyordur.

Bazen eğitim görevlisi olarak katıldığım aile eğitimlerinde şiddet, madde bağımlılığı, öfke kontrolü gibi konularda paylaşımda bulunurken ailelerle sohbetime şöyle başlarım. “GÜÇ NEDİR?”

Genellikle uzun bir sessizlik olur, sonra yavaş ve kendinden emin olmayan ses tonlarıyla şu yanıtlar gelir. Para, fiziksel güç ve statü. Başka derim biraz düşünün. Bu şeytan üçgenin içinde döner durur cevaplar. Acaba kaç kişi farkındadır ki bu cevapların girdabında kaç hayat boğuluyor. Eğer aklınıza başka cevaplar geldiyse, kendiniz ve çevrenizdekiler için emin olun umut taşıyorsunuz.

Sevgi, dostluk, bilgi, kültür, inanç, kendine güven, kendi kararlarının sonuçlarını düşünebilme gücü vb. cevaplar beni hep mutlu etmiştir. Böyle zamanlarda şiddet, madde bağımlılığı, duyarsızlık vb. konularda toplumsal riskin düşeceğine inanmışımdır.

Gerginlikten kurtulmak, bir gruba ait olmak, o grup tarafından kabul görmek, merak, hayattan zevk almak gibi nedenler birçok kaynakta madde bağımlılığının en önemli nedenleri olarak gösterilmektedir ve bu nedenler aslında insanoğlunun en tabii ihtiyaçlarıdır.

Bu tabii ihtiyaçlarını sağlıklı bir şekilde karşılayabilmeleri için çocuklarımızın nasıl bir güce ihtiyacı var.

Paraya mı, fiziksel bir güce mi, statüye mi?

Yoksa kişiliğini değil davranışlarını eleştirdiğiniz, kararlarına saygıyla yaklaştığınız ve uzlaşmaya çalıştığınız, her ne olursa olsun dönüp sarılabileceği, sizi de eleştirebileceği, yaşadıklarını paylaşabileceği bir aile ortamına mı?

Hiçbir koşula bağlamadan gösterdiğiniz sevgiye mi? Nasıl biri olduğu konusundaki takdirinize mi? Yoksa nasıl biri olacağı konusundaki endişenize mi?

Bir gruba ait olabilecek kadar iyi olmaya mı? İyi olma yolunda desteğinize mi? Kendini ve başkalarını keşfedebileceği ortamlara mı?

Neyi merak etmesi konusunda gösterdiğiniz çabaya mı?

Hayattan zevk alma yolunda ki göstergelerinize mi?

Ayağı toprağa değen her şey gibi o da büyüyor. Büyürken sizin toprağınızda, sizin suyunuzla kök salıyor hayata. Siz hayatta neden güç alıp geliyorsunuz, unutmayın ki oda aynı kaynaktan güç alıyor ve hayata sizden aldığı güçle bağlanıyor.

Aylin ÜRÜN

Fatma Hacı Hüseyin Akgül MTAL

HEDEFE GİDEN YOLCULUK

Belki de tam bir eğitim –öğretim yılı sona erecekken yaşanmışlıklar, deneyimler, artılar ve eksiler bu kadar akıldayken ertelemeye gerek yoktur hedeflerimizi belirlemeyi peki ama nasıl?

Yaşımız her ne olursa olsun ister bir çocuk, ister bir ergen ya da bir yetişkin vardır elbet gidilecek bir yol, varılacak bir hedef o halde daha ne duruyoruz haydi başlayalım...

Bizim için önemli olan nedir, nelerdir? Bunu bilmeliyiz önce. Sorumluluk alabilecek miyim? **Ben** mi istiyorum bunu yoksa çevremdekiler mi? **İstediğim, inandığım** ve **sorumluluk** aldığım hedeflere ulaşmak beni daha çok mutlu edeceği gibi motive de edecektir.

Gönül ister her şey istediğimiz gibi olsun, halbuki her bir şeyi belirlemek gerekir önce koskoca buğday tarlasında o tek başağı görmek ve daha sonra diğerlerini görmek gerekir. Kaybolmamak için ,arada kaynayıp gitmemek için **belirli** olmalıdır hedefimiz. **Ulaşılır** olmalıdır.

Yapamayacağım değil, **yapacağım** olmalıdır hedefim .Kendime her hatırlattığımda yüzümde tebessümle karşılık bulmalıdır. İçten içe motive etmelidir beni. Hedefe varılacak yol sizce de çok keyifli geçmez mi böylelikle...

Hedefe ulaşmanın yolu ayrıntılı bir **plandan** geçiyor belki de; aşama aşama, deneyerek, çalışarak, en başa dönüp tekrar başlayarak, nedenleri, olmuyorları düşünerek. Belki öncesinde biraz zorlayan ama sonrasında gölgesinde duracağımız büyük bir ağaç gibi bizimle olan bir plan.

Bu yolculuk her zaman yalnız olmuyor. Soracağımız, danışacağımız, fikirler alacağımız kişiler kolaylaştırıyor hedefe giden yolculuğumuzu. Moralimiz bozulup işler sarpa sardıda ,en başa dđndüğümüzde yanımızda olanlar yeniden heyecanlandırıyor bizi.

Hedefe giden yolculuk tamamlandığında bir sonra ki yolculuk için hazırlıklar hemen başlıyor. Yeni deneyimler, çıkarılan dersler, moral ve motivasyon bu yeni çıkılan yolculuğu haliyle etkiliyor.

1999 Venedik Film Festivali'nde Golden Lion ödölünü alan Not One Less filmi belki de bize bu konuda kaynaklık edecek izlenmesi gereken etkileyici bir yapıttır.Yolunuz açık olsun...

Merve LAÇIN
Abdürrahim Karakoç İlkokulu
Rehber Öğretmeni

“BENİM KISA ÖYKÜLERİM”

ESRA’NIN KEDİSİ

Esra bir gün anne ve babasından kedi istemiş. Onlarda onaylamış. Sonra kedi almaya gitmişler. Esra oradaki çalışanlara pamuk renginde bir kedi istediğini söylemiş. Çalışanlarda ona pamuk renginde bir kedi getirmiş. Esra da o kediyi çok sevmiş ve kediyi almışlar. Esra kedisine isim düşünmüş ve karar vermiş. Adını pamuk koymuş. Kedisi Esra’ ya alışmış. Aynı zamanda Esra’nın anne ve babasına da kediyi alışmışlar. Hep birlikte mutlu ve mesut yaşamışlar.

ZEYNEP’İN KARDEŞİ

Zeynep ve kardeşi Ayşe parkta oynuyorlardı. Ayşe koşarken düştü ve çenesini yere çarptı. Zeynep Ayşe’yi alıp eve götürdü. Anne ve babası Ayşe’ye pansuman yaptı. Annesi Ayşe’yi “ bundan sonra daha dikkatli olmalısın” diye onu uyardı. Ayşe’de bundan sonra daha dikkatli olacağını söz verdi. Zeynep Ayşe’ye “nasılsın?” diye sordu. Ayşe de “gayet iyiyim, alt tarafı küçük bir kaza” diye cevap verdi. Hep beraber mutlu mesut yaşadılar.

MURAT İLE MERT’İN KAVGASI

Bir gün, Murat ve Mert parkta oyun oynuyorlardı. Daha sonra ebelemece oynamaya karar verdiler. Sayışma yaptılar. Murat ebe oldu.

Murat dedi ki “ben ebe olmak istemiyorum”.

Mert’te “sen ebe olacaksın yoksa küserim” dedi.

Murat “küsmeye ama ebe olmasam” dedi.

Mert küsüp gitti. Yarın olmuştu. O gün Murat çok kötü ağlıyordu. Mert çok mutsuzdu. Sonra annesi Mert’e “neden mutsuzsun?” diye sordu. Mert “çünkü Murat ile küstük” dedi. Annesi şöyle cevap verdi: “bence onunla barışmalı ve arkadaş kalmaya devam etmelisin”.

Annesiyle konuştuktan sonra Mert, Muratların evine gitti, zili çaldı ve “ben ebe olabilirim” dedi. Sonunda hep beraber mutlu oldular.

EN SEVDİĞİM MEYVE

Bir gün Esra'ya annesi "en sevdiğin meyve ne?" diye sormuş. Esra'da "kiraz" demiş. Bu sefer Esra annesine "en sevdiğin meyve ne?" diye sormuş. Annesi de ona "çilek" demiş. Sonra babası gelmiş. Babasına da aynı soruyu sormuşlar. Babası da "elma" diye cevap vermiş.

Yarın olmuş. Esra üstünü giyinip okula gitmiş. Okuldaki herkese en sevdiği meyveyi sormuş. Hatta öğretmenine de sormuş. Akşam olunca eve gelmiş ve annesine şöyle demiş. Anne kimisi elma, kimisi dut, kimisi kiraz, kimisi portakal dedi demiş. Annesi de çok farklıklarımız var demiş ve mutlu mesut yaşamışlar.

ANNELER GÜNÜ

Bir gün, Ahmet "bugün anneler günü" diye babasına söylemiş. Sonra, Ahmet annesine ne yapsam diye düşünmüş. Ama hiçbir şey bulamamış. Babasına, anneme ne yapmalıyım diye sormuş. Babası "bence annene resim yap" demiş. Ahmet' de resim yapmış. Sonra annesinin yanına gidip, anneler gününü kutlayıp yaptığı resmi vermiş. Annesi de çok mutlu olmuş ve mutlu mesut yaşamışlar.

HAYVANAT BAHÇESİ VE ELA

Bir gün, Ela, annesi ve babasına "hayvanat bahçesine gidelim" demiş. Annesi ve babası "tamam" demiş. Ela "ne zaman?" demiş. Annesi yarın demiş. Babası da onaylamış ve yarın olmuş.

Ela süslenmiş, püslenmiş ve kahvaltıya inmiş. Şöyle demiş: "Baba ne zaman hayvanat bahçesine gideceğiz". Annesi ve babası "kahvaltıdan sonra" demiş. Kahvaltılarını yapmışlar ve yola koyulmuşlar.

Hayvanat bahçesine varmışlar. Ela, babası ve annesi hayvanat bahçesini gezmişler. Tabi Ela yanına fotoğraf makinesini de almış. Hayvanların fotoğraflarını çekmiş. Eve geri dönmüşler.

Yarın olmuş. Okul varmış. Ela okula gitmiş. Okuldaki arkadaşlarına ve öğretmenlerine neler çektiğini göstermiş. Böylece mutlu mesut yaşamışlar.

Tuğçe Irmak CEBECİ
Göktürk İlkokulu 4.Sınıf
Nisan, 2018

ÇOCUK

Türk Dil Kurumu'na göre çocuk; 1. Küçük yaştaki erkek veya kız. 2. Soy bakımından oğul veya kız, evlat. 3. Bebeklik ile erginlik arasındaki gelişme döneminde bulunan oğlan veya kız, uşak. 4. Genç erkek. 5. Büyükler arasında daha az yaşlı olan kişi. 6. Büyüklere yakışmayacak, daha çok küçüklerin yapabileceği gibi davranan kimse. 7. Belli bir işte yeteri kadar deneyimi ve yeteneği olmayan kimse.

Birleşmiş milletler çocuk haklarına dair sözleşme (ÇHS) 1.Madede; daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, onsekiz yaşını doldurmamış kişi olarak tanımlanır. Türk Ceza Kanunu (TCK) ve Çocuk Koruma Kanunu (ÇKK) ise reşit olma durumuna bakılmaksızın onsekiz yaşını doldurmamış her bireyi çocuk saymıştır.

Bir toplumun bakış açısını anlamamanın en iyi yollarından biri de atasözü ve deyimlerdir. İşte Türk Dil Kurumundan bazı örnekler;

Çocuk düşe kalka büyür, çocuk gibi çocuk olmak, çocuk yetiştirmek, çocuk kalmak, çocuk gibi sevinmek, çocuk mu avutuyorsun, çocuğun bulunduğu yerde dedikodu olmaz, çocuktan al haberi, Çocukla çocuk büyükle büyük olmak. Çocuğa iş buyuran ardınca kendi gider.

Görüldüğü gibi bazen büyüklerin kabul görmeyen davranışlarına verdiği isim, bazen de tam bir masumiyet nişanesi çocuk.

Çocuktur yapar ile çocuksun yapamazsın arasında sıkışmış kendini var etmeye çalışan beden ve ruh.

Sen hiç çocuk olmadın mı? sorusuyla çocuğa yönelen taarruzu kırmaya çalışan ile kendi öfkesi söz konusu olduğunda hiç çocuk olmamışçasına zehrini bir damla eksiksiz muhatabının belleğine zerk eden aynı ağız değil midir?

Dokuz yaşındaki bir bireyin gözüyle çocuk; iki yüzlü olmayan, kötülüğü öğrenmemiş, iyiliklerle dolu bir varlıktır. Çocuk olmanın şartı; oyun oynamak, tartışarak uzlaşmak, barışmak şartıyla küsmektir. Çocuklar, kendini güvende hissetmekten, ilgiden, sevgiden ve iyilikten hoşlanırlar. Dalga geçilmesinden, ayırım yapılmasından ve şiddetten hoşlanmazlar. Sinirlendiğinde kendilerine yönelen aşırı tepkilerden ve yükselen seslerden hiç hazzetmezler. Olmazsa olmazları, oyuncak, oyun, arkadaş ve anne babadır.

Bütün bunlardan sonra gördüğüm; İnsan denen canlının içinde yaşayan, doğuştan getirilip büyüdükçe zayıflatılan, çoğunlukla yok edilen, çok az kişide varlığını ömür boyu sürdürebilen doğal bir kendiliktir çocukluk...

Bu kendiliğe neşterle değil payanda ile eşlik etmek, dış etkenlere karşı onu güçlendirir. Böylelikle içindeki çocuğu yaşatabilen birey, yetişkinler dünyasının yıldızı olur. Diğer yetişkinlere tanınmayan çocuk kalma hakkını kazanır. Bu hakka sahip olan kişi, psikolojik sağaltımını rahat yapar, sosyolojik baskıdan azade olur.

Dahası sosyal ortamları düzenleme, kendisini geliştirirken, çevresini de değiştirme kudretine sahip olur.

Küçük

Biri küçük mü dedi?

Kocaman yüreğin, büyük hayallerinle sana?

Değilsin çocuk, değilse ellerin kasıt.

Küçülürken rüyaları, gövdesi büyüyenlerin,

Sen büyüt hayallerini, hatta yüreğinde ısıt

İçindeki çocuğa hücum sıkçadır.

Kimi anne kimi baba, kimi oldukça kaba.

Bilirsin, senin gizli gücün çokçadır,

Olmadı görünmez olursun çocuk.

Anla işte, zor değildir savunman,

Kabul et kolay olmaz avunman,

Veliye vasiye pay biçtim sanma!

Her zaman gerekçe, senin korunman!

Kendine iyi bak. Dert etme sen bizleri

Küçültme, koru içindeki gizleri

Her yerinden aksın, koksun çekinme

Silinmesin, okunsun çocukluğun izleri

Cihan BASTABAN
Hayriye -Ethem Turhanlı MTAL
Rehber öğretmeni